

UITVOERINGSBELEID HONDEN SPAARNWOUDE

HERIJKING AANLIJNPLICHT, LOSLOOP- EN VERBODGEBIEDEN

Versie : 1
Datum : 13 juli 2023

Inhoud

1. INLEIDING	2
1.1 AANLEIDING	2
1.2 DOELSTELLING	2
1.3 LEESWIJZER	3
2. HUIDIG BELEID	3
3. VISIE SPAARNWOUDSE PARK 2040	4
4. AANBEVELINGEN	5
4.1 OPSTELLEN GEDRAGSREGELS	5
4.2 NIEUWE KAARTEN AANLIJN-, VERBOD- EN LOSLOOPGEBIEDEN	5
4.3 CLUSTEREN INFORMATIE WEBSITE	6
4.4 BEBORDING IN HET GEBIED	6
4.5 COMMUNICATIEPLAN	6

1. INLEIDING

Het vigerende hondenbeleid van Recreatieschap Spaarnwoude is vastgesteld in 2012 en daarna vastgelegd in diverse aanwijzingsbesluiten (2013/13 Groene Weelde, 2013/22 Plesmanhoek, 2014/13 Park Vijfhuizen, 2016/13 Buitenschot en 2017/29 Monument MH17) die het Algemeen Bestuur op grond van de Algemene verordening Recreatieschap Spaarnwoude heeft genomen. Opstellen van beleid was noodzakelijk door de toenemende overlast en gevaarlijke situaties die bij het uitlaten van grote groepen honden — met name door hondenuitlaatservices — werden veroorzaakt.

In de Algemene Verordening zijn de activiteiten en aanwezigheid van honden en andere huisdieren geregeld. In de loop der jaren zijn er gebiedswijzigingen doorgevoerd en terreinen toegevoegd (Park Vijfhuizen en Buitenschot).

1.1 AANLEIDING

Anno 2023 zijn er een aantal aanleidingen om het reguliere uitvoeringsbeleid voor honden opnieuw onder de loop te nemen en waar nodig te actualiseren.

Visie Spaarnwoude Park

Recreatieschap Spaarnwoude heeft haar koers bepaald met de Visie Spaarnwoude Park 2040, rijk aan natuur, buitenleven en verhalen uit het verleden. Met het Uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park 2020 – 2024 bouwt het recreatieschap aan een aantrekkelijk leefklimaat voor bewoners, dieren en planten in haar gebied. Het aantal inwoners in de steden rond Spaarnwoude groeit stevig, wat onder meer leidt tot toenemend recreatief gebruik. Spaarnwoude Park heeft de ambitie om het groeiend aantal bezoekers goed op te vangen. Het is belangrijk om te voorkomen dat de verschillende doelgroepen hinder van elkaar ondervinden. Ook met het oog op het ecologisch beheer, waarbij het de ambitie is, om natuurwaarden en biodiversiteit te versterken, is het goed om te kijken naar het uitvoeringsbeleid voor honden. De aanwezigheid van een hond heeft effect op grazers, vogels en kleine zoogdieren.

Recreatiedruk

In Noord-Holland is sprake van een sterk groeiende en veranderende recreatiedruk door de groei van het aantal bewoners in de metropoolregio Amsterdam en de toenemende behoefte aan buitenrecreatie¹. De regio Kennemerland Zuid heeft te maken met een samenloop van ontwikkelingen (bevolkingsgroei, klimaatverandering) en eigenschappen (aantrekkelijke (duin)landschappen in een dichtbevolkt gebied), die erom vraagt dat natuur en recreatie beter op elkaar worden afgestemd². In bepaalde gebieden is het te druk, in andere gebieden is nog ruimte om bezoekers op te vangen. Vanuit de regio ligt er een wens om de spreiding van bezoekers gezamenlijk op te pakken en regionale afspraken te maken onder andere met betrekking tot honden en honden-uitlaatservices.

1.2 DOELSTELLING

Met deze inventarisatie willen we het bestaande reguliere uitvoeringsbeleid actualiseren naar de huidige omstandigheden en aanpassingen doen, waar aanpassingen nodig zijn. Om te komen tot een actueel, transparant regulier hondenbeleid moeten de volgende hoofdvragen beantwoord worden:

- Welke keuzes m.b.t. hondenzonering passen binnen de visie Spaarnwoude Park 2040?
- Welke boodschap m.b.t. hondenbeleid willen wij onze bezoekers/recreanten geven?
- Welke rol willen wij nemen m.b.t. hondenbeleid ten opzichte van het spreidingsbeleid?

¹ Eindrapportage Natuur en Recreatiegebieden Noord-Holland (Deel A)

² Concept eindrapport Bezoekersmanagement Kennemerland Zuid

1.3 LEESWIJZER

De inventarisatie is als volgt opgebouwd:

- Introductie met aanleiding en doelstelling
- Beschrijving huidig beleid
- Beschrijving ontwikkelingen uit de visie en uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park
- Aanbevelingen

2. HUIDIG BELEID

In de Algemene Verordening (AV) 2012 staan de uitgangspunten met betrekking tot honden beschreven in drie artikelen (art. 2.14 – 2.16)³. Dit beleid is erop gericht om overlast door honden te voorkomen en te bestrijden. Het is ongewenst dat het gebied te dichtbevolkt raakt met viervoeters, waardoor het recreëren door overige bezoekers in het gedrang komt. De Algemene Verordening (AV) op 19 december 2012 van kracht is geworden. In de jaren 2013, 2014, 2016 en 2017 zijn een aantal wijzigingen gedaan in verband met de toevoeging van gebieden uit de Haarlemmermeer aan Recreatieschap Spaarnwoude. Het gaat om de Groene Weelde, Plesmanhoek, Buitenschot en Park Vijfhuizen. Sindsdien zijn er geen aanpassingen meer geweest. Het beleid was er voornamelijk op gericht om commerciële activiteiten (honden-uitlaatdiensten en hondentrainingen) te reguleren.

Vergunningplicht

Om ervoor te zorgen dat alle recreanten zich prettig voelen in Spaarnwoude, met of zonder hond, is er in de AV van 2012 een verbod ingesteld voor meer dan drie honden per begeleider in het gebied. Er geldt een vergunningsplicht voor het betreden van het gebied met meer dan drie honden per begeleider met een max van 10. Met deze vergunningplicht heeft het bestuur de mogelijkheid om activiteiten van honden-uitlaatservices en hondentrainingen te reguleren.

Aanwijzen losloop- en verbodsgebieden

In het hele gebied geldt standaard een aanlijnplicht, (zie bijlage 1: toelichting bij artikel 2.14). Het algemeen bestuur kan gebieden aanwijzen waar honden of andere huisdieren los mogen lopen (jaarrond of alleen in een bepaalde periode), waar honden in het geheel niet zijn toegestaan, waar trainen van honden is toegestaan en waar commerciële honden-uitlaatdiensten terecht kunnen.

Gebieden waar honden volgens de Algemene Verordening van Spaarnwoude verboden zijn:

- alle stranden en grasoevers nabij zwemwater (zwemplekken) van 1 april tot 1 oktober
- alle sport en speelplaatsen. Plekken waar speelvoorzieningen voor kinderen zijn.
- flora en fauna gevoelige plaatsen

Opruimplicht

De hondeneigenaar is verplicht om de uitwerpselen van honden te deponeren in de (honden)afvalbakken. De AV verbiedt het om honden te laten poepen en noemt in dit kader specifiek kinderspeelplaatsen, zandbakken, speelweiden, parkeerplaatsen, dag- kampeerterreinen, oevers en stranden.

Aanlijnplicht en muilkorfplicht gevaarlijke honden

Tenslotte mogen honden geen gevaar vormen voor de overige recreanten. Daarom is de eigenaar of houder van een hond verplicht om aanwijzingen van de toezichthouder na te leven ten aanzien van het kort aanlijnen (niet langer dan 1.50 meter van hand tot halsband) of muilkorven van een hond. Het moet daarbij gaan om een muilkorf die vervaardigd is van stevige kunststof, of van stevig leer of van beide stoffen, die door middel van een stevige leren riem rond de hals zodanig is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is en die zodanig is ingericht dat de drager geen mens of dier kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen

³ Zie Bijlage 1, inclusief toelichting

de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen de korf aanwezig zijn. Wanneer een hond agressief is, mag op basis van art. 425 WvS (hechtenis of geldboete) worden opgetreden.

3. VISIE SPAARNWOUE PARK 2040

Het recreatieschap heeft de afgelopen jaren gewerkt aan een integrale gebiedsvisie en uitvoeringsprogramma, Spaarnwoude Park 2040: een landschapspark rijk aan natuur, buitenleven en verhalen uit het verleden. Het hoofddoel van de visie is doorgroeien tot een veelzijdig en duurzaam Spaarnwoude Park. Hierin staan de ambities die de komende jaren worden uitgevoerd. De visie is de basis voor het bijbehorende uitvoeringsprogramma. Het algemeen bestuur heeft in 2020 ingestemd met de visie en het uitvoeringsprogramma.

ONTWIKKELBEELD

De ontwikkeling van Spaarnwoude Park wordt uitgevoerd aan de hand van een zonering. De zonering is een vertaling van de hoofdzonering uit Visie groengebied Haarlem - Amsterdam. Aan de randen liggen kern- en entreegebieden van het gebied, waar ruimte is voor meer of nieuwe commerciële vrijetijdsfuncties. Daarbinnen is een landschappelijke gebied met slechts beperkt (commerciële) recreatieve voorzieningen, te midden van een landschappelijk en natuurlijk decor, met stillere en rustiekere gebieden waar behoud en ontwikkeling van natuur voorop staan.

Voor het clusteren van nieuwe recreatieve activiteiten zijn vijf entreegebieden (ontvangstgebieden) benoemd: Spaarnwoude Heuvels, Boerenerf Spaarnwoude (Velsen), Veerplas (Haarlem), Houtrak (Amsterdam) en Groene Weelde (Haarlemmermeer).

Daarnaast kent Spaarnwoude meerdere plekken die door haar ligging of bestaan (door-) ontwikkeld of gerevitaliseerd kunnen worden als recreatieve bestemming. Het gaat dan om ontwikkeling van nieuwe functies binnen een aantrekkelijk landschaps-ecologisch decor van waarde voor de extensieve recreant. Het gaat om de locaties: Fort Benoorden en Munitiecomplex e.o. (o.a. Villa Westend, Westbroekplas en kiosk), Borneohoeve, Plesmanhoek, Lage dijk 4-5, Hotel Spaarnwoude (golfbaan).

Natuur en recreatie gaan hand in hand, de visie Spaarnwoude Park speelt ook in op het vergroten van de biodiversiteit en instandhouding van aanwezige soorten en diversiteit binnen het beheergebied van Spaarnwoude. Vanuit deze doelen is een ecologisch beheerplan opgesteld. Waar in het verleden de traditionele beheermaatregelen gericht waren op het realiseren van een veilig, functioneel en voor de mens gewenste “verzorgd” beeld wordt nu meer gekeken vanuit de ecologische waarde.

IMPACT ONTWIKKELINGEN SPAARNWOUE PARK OP UITVOERINGSBELEID HONDEN

Met het uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park 2020 -2024 maakt het recreatieschap een bewuste keuze naar een imago van een gebied in ontwikkeling. Met het oog op deze ontwikkelingen heeft het recreatieschap opnieuw gekeken naar het uitvoeringsbeleid (aansluitplicht, losloop- en verbodsgebieden). Deze wijzigingen worden meegenomen bij de gebiedsontwikkelingen.

4. AANBEVELINGEN

In de toekomst zien we een uniek park met goed bereikbare ontvangstgebieden die bezoekers bindt en trekt, een park met rustieke landschappen en natuur, waar elke recreant zijn hart kan ophalen. Een park waar iedereen zich veilig en welkom voelt, waar iedereen van kan genieten en waar we rekening met elkaar houden en met de natuur.

4.1 OPSTELLEN GEDRAGSREGELS

We merken in de praktijk dat klachten die over honden binnen komen, gerelateerd zijn aan gedrag, zoals honden die niet luisteren, eigenaren/begeleiders die geen rekening houden met mede recreanten, honden die tegen mede recreanten aanspringen etc.. Veel van deze klachten worden wel gemeld bij de toezichthouder, maar nog niet altijd via de officiële kanalen. Met het nieuwe meldingsformulier openbare ruimte willen we ervoor zorgen dat het voor onze bezoekers makkelijker is om een klacht in te dienen en we de klachten beter kunnen monitoren.

Vanuit onze boswachters wordt er op gewezen dat het belangrijk is dat loslopende honden, in de losloopgebieden, onder appél staan van de begeleider. Onze losloopgebieden liggen direct naast andere faciliteiten, zoals fietspaden, ruiterspaden etc. Door elkaar te respecteren en elkaar de ruimte te geven, kunnen we allemaal genieten van Spaarnwoude park.

Op de website van Spaarnwoude staan enkele (huis)regels verstoppt. Het gaat om de volgende huisregels:

- Honden zijn aangeliend, tenzij (met borden) is aangegeven dat het om losloopgebied gaat
- Van 1 april tot 1 oktober zijn honden verboden bij stranden, grasoevers en zwemwater
- De hond moet goed luisteren en mag geen overlast veroorzaken
- De eigenaar/ begeleider is verplicht de uitwerpselen van de hond op te ruimen.
- Er is een vergunning nodig voor het wandelen met meer dan drie honden tegelijk

Met gedragsregels kunnen wij onze bezoekers het gewenste gedrag in Spaarnwoude kenbaar maken en de overlast gericht aanduiden. De huidige huisregels zouden nog aangevuld kunnen worden met gedragsregels, zie de opsomming hieronder. Meerdere natuur- en recreatiegebieden maken gebruik van gedragsregels, welke zij gepubliceerd hebben op hun website.

Gewenste gedrag:

- De eigenaar, begeleider zorgt dat hij de hond onder controle heeft en dat de hond gehoorzaamt, zorgt dat de hond onder appel staat, zich gemakkelijk laten terugroepen of terugfluiten; goed gehoorzamen bij het terugroepen of terugfluiten.
- De eigenaar, begeleider houdt de hond bij zich wanneer hij/zij andere gebruikers (wandelaars, fietsers, ruiters etc.) tegenkomt (ook in losloopgebied)
- De eigenaar, begeleider ruimt de uitwerpselen van de hond op
- Respecteert de natuur: laat andere dieren met rust (vogels, grazers) en laat de omgeving achter zoals zij aangetroffen is
- Laat de hond alleen zwemmen op plaatsen waar het is toegestaan (om schade aan oevers te voorkomen en verstoring van (bodem) flora en fauna).

4.2 NIEUWE KAARTEN AANLIJN-, VERBOD- EN LOSLOOPGEBIEDEN

De kaarten op de website dateren uit 2014 en vragen om een update. Door de jaren heen is de natuur meer verruimd, of zijn er recreatieve functies (bijv. speelplaats) toegevoegd. Samen met de gebiedsbeheerders is de huidige situatie opnieuw in kaart gebracht. Grotendeels gaat het om wijzigingen die de praktijk weer in overeenstemming brengen met het beleid.

4.3 CLUSTEREN INFORMATIE WEBSITE

De informatie op de website met betrekking tot honden staat verspreid. Vanuit de hoofdpagina wordt de bezoeker direct geleid naar de activiteiten (wandelroutes met de hond), echter ontbreekt daar informatie over de huisregels. Door de activiteiten en de regels aan elkaar te koppelen door middel van een link wordt de bezoeker volledig geïnformeerd.

4.4 BEBORDING IN HET GEBIED

Goede informatie in het gebied draagt bij aan naleving van het gewenste gedrag van bezoekers. Met borden worden de losloop- en gebodsgebieden aangegeven op de betreffende plekken. Er wordt gekeken naar de mogelijkheden om deze borden in de huisstijl van Spaarnwoude Park uit te voeren, zonder dat het de functie van handhaving ondermijnd.

4.5 COMMUNICATIEPLAN

1. Website informatie bijwerken:
De pagina met activiteiten bewerken en vernieuwen in tekst en beeld incl. download hondenkaart. En de pagina verwijst naar de huisregels en vice versa.
2. Vernieuwen hondenkaart in de huisstijl Spaarnwoude Park. Grote kaart van heel Spaarnwoude Park en per deelgebied een kaartje. Het benoemen wandelen, fietsen en paardrijden maakt duidelijk dat je niet alleen in het gebied bent.
3. Participatie- en perscontactmomenten. Participatiemoment creëren waarbij gereageerd kan worden op het eerste concept wijzigingen. Ruimte bieden voor verbetering vanuit omwonenden en huidige bezoekers van het gebied. Start met wijzingen en start uitvoering. Bij de start van uitvoering eventueel in combinatie met regionaal nieuws en lokale krantjes.
4. Invoering beleid aankondiging (warm maken doelgroep projectborden en daarna invoering campagne) gebiedsinformatie bij uitvoering beleid. In samenspraak met beheer en de boswachters. Campagne incl. website en socials, hondenflyer, (inzet zichtbaar zijn boswachters; gastheer en uitleg geven, daarna waarschuwen en daarna handhaven), lichtkrant, poster ondernemers, projectborden en infokasten.
5. Ontwerp nieuwe bebording

BIJLAGE 1 ALGEMENE VERORDENING SPAARNWOUDE (HONDEN)

HOOFDSTUK 2 ACTIVITEITEN EN AANWEZIGHEID

Artikel 2.14 Honden en andere huisdieren

1. Het algemeen bestuur kan delen van het gebied aanwijzen waar honden of andere huisdieren gedurende een bepaalde periode, ook aangeliend, niet zijn toegestaan.
2. Het algemeen bestuur kan delen van het gebied aanwijzen waar honden of andere huisdieren jaarrond of in een bepaalde periode mogen loslopen.
3. Het algemeen bestuur kan delen van het gebied aanwijzen waar africhting van honden of andere huisdieren is toegestaan.
4. Het algemeen bestuur kan delen van het gebied aanwijzen waar het is toegestaan om voor commerciële doeleinden honden uit te laten.
5. Van de aanwijzing als bedoeld in de voorgaande leden wordt, onverminderd artikel 3:42 Algemene wet bestuursrecht, kennisgegeven door middel van aanduiding op borden in het gebied.
6. Het is de eigenaar, houder of verzorger van een hond of een ander huisdier, alsmede degene die een hond of ander huisdier onder zijn hoede heeft, verboden:
 - a) Die hond of dat huisdier de door het algemeen bestuur ingevolge het eerste lid aangewezen openbare terreinen of gedeelten daarvan te doen betreden;
 - b) Die hond of dat huisdier los te laten lopen buiten de door het algemeen bestuur ingevolge het tweede lid aangewezen terreingedeelten of buiten de voor een losloopegebied vastgestelde periode;
 - c) Die hond of dat huisdier vanuit een rijdend voertuig te begeleiden of voorop te rijden;
 - d) Met die hond of dat andere huisdier anderen overlast te bezorgen;
 - e) Buiten de ingevolge het derde lid door het algemeen bestuur aangewezen terreingedeelten honden of andere huisdieren af te richten;
 - f) Buiten de ingevolge het vierde lid door het algemeen bestuur aangewezen terreingedeelten voor commerciële doeleinden honden uit te laten.
7. De verboden, genoemd in het vijfde lid, gelden niet voor zover de eigenaar of houder van een hond zich vanwege zijn handicap door een geleidehond laat begeleiden of als een eigenaar of houder van een hond deze aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond.
8. Het is verboden zich zonder vergunning van het algemeen bestuur met meer dan drie honden op de openbare terreinen te bevinden.

TOELICHTING

Als uitgangspunt in het gebied geldt dat honden kort aangeliend het gebied mogen betreden, tenzij het gebied is aangewezen als gebied waar honden in het geheel niet zijn toegestaan (lid 1). Te denken valt aan broedgebieden. Daarnaast kan het algemeen bestuur gebieden aanwijzen waar honden of andere huisdieren niet hoeven te worden aangeliend maar los mogen lopen, waarbij dat soms jaarrond zal mogen en soms allen in een bepaalde periode (buiten het broedseizoen). Het algemeen bestuur kan voorts gebieden aanwijzen waar het africhten van honden is toegestaan, alsook gebieden waar de commerciële honden-uitlaatdiensten terecht kunnen met groepen honden. Aan dit artikel – alsook aan artikel 2.15 – ligt in zijn algemeenheid het motief van voorkoming en bestrijding van overlast door honden ten grondslag.

Aangenomen moet worden dat de aanwijzing van gebieden aan te merken is als besluit van algemene strekking. Daarvoor gelden de gebruikelijke bekendmakingsvereisten ex artikel 3:42 Algemene wet bestuursrecht. Artikel 2.14 bepaalt, in aanvulling daarop, dat bekendmaking ook plaatsvindt door aanduiding op in het gebied aanwezige borden.

Het zesde lid bevat de verboden die gericht zijn tot de eigenaren van dieren. Het zevende lid voorziet in een uitzondering voor geleidehonden, mede naar aanleiding van jurisprudentie daarover.

De bepaling in het achtste lid is opgenomen om paal en perk te stellen aan het aantal honden dat in het gebied voorkomt. Het bestaat bezoekers uiteraard vrij om in het gebied te wandelen met honden, maar het zou ongewenst zijn wanneer het gebied te dichtbevolkt raakt met viervoeters. Daarmee komt het recreëren door

overige bezoekers in het gedrang. Daarom bevat de verordening, evenals de voorgaande verordening, een verbod om zich met meer dan drie honden in het gebied te bevinden.

Artikel 2.15 Verontreiniging door honden

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet:
 - a) Op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak, speelweide, parkeerplaats, dagkampeerterrein, oever en strand;
 - b) Op andere door het algemeen bestuur aangewezen plaatsen.
2. De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven, indien de eigenaar of houder van de hond er zorg voor draagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd.

TOELICHTING

Dit artikel heeft tot doel verontreiniging door honden, bijvoorbeeld- van speelweiden, zandbakken, e.d., te voorkomen. Doorgaans zullen in het gebied voldoende mogelijkheden zijn om de uitwerpselen van honden te deponeren, waaronder gewone afvalbakken of speciaal daarvoor bestemde hondenaafvalbakken.

Artikel 2.16 Gevaarlijke honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
 - a) Anders dan kort aangelijnd, niet langer dan 1.50 meter gemeten van hand tot halsband, nadat de toezichthouder aan de eigenaar of de houder heeft bekendgemaakt dat hij die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en dat hij een aanlijngebod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt;
 - b) Anders dan kort aangelijnd, niet langer dan 1.50 meter gemeten van hand tot halsband en voorzien van een muilkorf, nadat de toezichthouder de eigenaar of de houder heeft bekendgemaakt dat hij die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en dat hij een aanlijn- en muilkorfgebod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt.

TOELICHTING

Omdat hier sprake is van een recreatiegebied waar vele mensen (moeten kunnen) recreëren, is het van groot belang te waarborgen dat honden in het gebied geen gevaar kunnen opleveren voor recreanten. Daarom is de eigenaar of houder van een hond verplicht om aanwijzingen van de toezichthouder na te leven ten aanzien van het kort aanlijnen of muilkorven van een hond. Het moet daarbij gaan om een muilkorf die vervaardigd is van stevig kunststof, of van stevig leer of beide stoffen, die door middel van een stevige leren riem rond de hals zodanig is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is en die zodanig is ingericht dat de drager geen mens of dier kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen de korf aanwezig zijn.

Overigens kan, wanneer een hond agressief is, ook op basis van artikel 425 Wetboek van Strafrecht worden opgetreden.